



පැර්වාත් යුද හි ලංකාවේ
තිරසාර කෘෂිකාර්මික
පීවනේෂායයන් තුළ ග්‍රාමීය
කාන්තාවන්ගේ පීටිත කාලය
පුරා ඔවුන්ගේ සහකාගින්වය
හා පිළිගැනීම

RURAL WOMEN'S PARTICIPATION
AND RECOGNITION IN SUSTAINABLE
AGRICULTURAL LIVELIHOODS
ACROSS THEIR LIFE-COURSE,
IN POST-WAR SRI LANKA

EXECUTIVE SUMMARY
MARCH 2018



Knuckles Mountains, Central Province, Sri Lanka.
Photo: Daniel Klein

Cover Image: Mrs K.H. Ranjanee, Miniethiliya, Ambalantota, Hambantota District, Sri Lanka.
Photo: Pavithra Jovan de Mello/OxfamAUS

විධායක සාරාංශය

EXECUTIVE SUMMARY

2014 සහ 2016 අතර සිදු කරන ලද මෙම ගෙවීම්සාන්මක අධ්‍යයනය, පෙළවාත් යුද හි ලංකාවේ හම්බන්කොට, පොලොන්ත්තරුව සහ අම්පාර දිස්ත්‍රික්කවල ග්‍රාමිය කාන්තාවන් කාමිකාර්මික පිවනෝපායයන්ට සහභාගි වූ ආකාරය හා එසේ කිරීමේදී මුවන් මුහුණ දුන් බාධක හා එය පහසු කරවීමට හේතු වූ සාදක විමුසා බැඳුවේය, මෙහි ඉදිරිපත් කෙරෙන තෙලිදරුව කර ගැනීම්, දිස්ත්‍රික්ක දෙකකන්ම කාන්තාවන් 2093 දෙනෙකු පිළිබඳව කරන ලද සිංක්ෂණයක් හා කාන්තාවන් 66 දෙනෙකු සමග පවත්වන ලද මුවන්ගේ පිවිත කරා පිළිබඳ ගැඹුරු සම්මුඛ සාකච්ඡා මිත පදනම්ව ඇති. වඩාත් පුද්ගල් දේශපාලනික ආරක්ෂය තුළ සමාජ, දේශපාලනික හා ආයතනික අන්තර ක්‍රියාවන් පසුවීම් කරගත සන්දර්ජයක් තුළ සිය පිවිත ගමන මුළුල්ලේම කාන්තාවන්ගේ සහභාගිත්වය මෙම පර්යේෂණය අවධාරණය කරයි. අපතේ අරමුණ වුයේ, ප්‍රායෝගික ප්‍රතිපත්ති හා අධ්‍යාවනය වෙනුවෙන් අවබෝධය හා සාක්ෂි උත්පාදනය කිරීම හා කාමිකර්මාන්තය තුළ හි ලංකික ග්‍රාමිය කාන්තාවන්ගේ වඩාත් සාධාරණ සහභාගිත්වය හා පිළිගැනීම වැඩි කිරීමයි.

2009 වසරදී යුද්ධය අවසන් වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, මෙම අධ්‍යයනය තුළ වන ග්‍රාමිය කාන්තාවන් වෙනුවෙන් තිරසාර පිවනෝපායක් ඇති වී නොමැති. යුද්ධය අවසන් වීමේ සිට ගත වූ පසුවිය වසර 7 තුළ පමණක් නොව ඕනෑම මුවන්ගේ පිවිත කාලය පුරාවටම බොහෝමයක් කාන්තාවන් කාමිකර්මික සිට කාමිකාර්මික නොවන ක්ෂේර ව්‍යාපාර දක්වා පිවනෝපාය විකල්ප ගණනාවක් අන්තරු බලා ඇතු. උරුද්‍යතාව හේතුවෙන් ජැනෙදා අන්තින හිස්බව හා තිරසාර පිවනෝපාය තෝරා ගැනීම් නොමැති වීම කාන්තාවන්ගේ අනාක්ෂිතභාවයට ප්‍රහැවයක් වී ඇති. පරායේෂකයන්, රාජ්‍යය, රා.නො.සං. හා මුවන් සේවයේ තියුණ්ක්ත කරවීමට අපේක්ෂා කරන හාම්පුණුවට මුවන් දෙන පත්‍රිවුයිය ගත ඒකකය තුළ මුවන්ගේ කාර්යාලයන් හා වශයෙන් සැලැකිල්ලට ගන්නා අඛණ්ඩ හා ස්ථාවර පිවනෝපාය ග්‍රාමිය කාන්තාවන්ට අවස්ථාය.

සියලුම වර්ගීක හා ආගමික කණ්ඩායම්වලට අයන් හි ලංකික ග්‍රාමිය කාන්තාවන් විසින් සිදු කරනු ලබන සුවිසල් දායකත්වය මෙම තෙලිදරුව කර ගැනීම් පෙන්නුම් කරයි. නියුදීයෙහි සිරින බුදුතරයක් කාන්තාවේ (වයස අප්‍රේ 17, 18, 19 සිට අප්‍රේ 60 ඉක්මවුවන් දක්වා) විවාහක, දරුවන් සිටින කාන්තාවේ වූහ, කාමිකර්මාන්තය කෙරෙහි කාන්තාවන්ගේ මුම දායකත්වය, දෙනිනි

ගුමය ලෙස හෝ වාණිජ ගොවීපොලවල් තුළ ආහාර නිෂ්පාදනයේදී ගෙවීම් ලබන හෝ හානිපුර්ණ මුමය, ප්‍රවුලට අයන් විවාහන් තුළ ආහාර නිෂ්පාදනයේදී ගෙවීම් නොලබන මුමය, යැපීම් මුමය (ලදා: ගෙවනු විගාව) හා ආහාර පිසීම, පිරිසිදු කිරීම, ලමයින් හදා වඩා ගැනීම, ප්‍රජා වැඩි සහ දේශපාලන ප්‍රවාරක කටයුතු වැඩි ගෙවීම් නොලබන සමාජ ප්‍රතිනිෂ්පාදන මුමය හා ආකාරවලින් සමන්විත විය. කාන්තාවන් සියලුම කාමිකාර්මික මුම ක්‍රියාකාරකම් වෙළට පාහේ සහභාගි විය. කෙසේ වෙතත්, කාන්තාවන් වැක්වර් වැනි යන්ත්‍රපුත්‍ර තුළ සියලුම සම්බන්ධයෙන් වාස්තා කිසිවක් නොවේ.

කාන්තාවන් වයස අවු. 13-15 කාලයේදී කාමිකාර්මික පිවනෝපායන් තුළ ගෙවීම් නොලබන මුමයට දායක වීම ආරම්භ කරනි ඒ හා සමෘගම. මුවන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක්, වැඩිහිටියන් හට තිරසාර පිවනෝපායයක් ප්‍රවත්වාගෙන යම්ව උපකාර වන ගෙවීම් නොලබන සමාජ ප්‍රතිනිෂ්පාදක මුමය ලබා දැමීද තිරන වෙති. බොහෝමයක් කාන්තාවන් විවාහ වී දරුවන් ලැබීම ඇරුණු අවදිය තුළ කාමිකර්මාන්තයන් නිරත විමේ තියුණු පහළ බැසිමක් සිදු විය. එම කාලයීමාව තුළීම්, කවර හෝ පිවනෝපාය ක්‍රියාකාරකමකට සහභාගි වීම ඉහළම මට්ටමකට පැමිණියේය. ගැහ ඒකකය තුළ ආහාර පිසීම් හා පිරිසිදු කිරීම් කටයුතු සියලුම පාහේ මෙන්ම මුවන්ගේ සුහාය දියුණු සම්බන්ධයෙන්ද ගෙවනු විය නඩත්තු කිරීම (එම්ගින් ගැහ ඒකකයෙහි ආහාර සුරක්ෂිතභාව ගක්මිලත් කිරීම) හා වෙනත ලබන විය කිරීමට සැරුවම සහභාගි නොවන්නේ නම් කළතුයෙන්ට වී විගාවට 'සැහැ වීම' සම්බන්ධයෙන්ද කාන්තාවන්ට වගකීම පැවරිණි. මුවන්ගේ වයස අවු. 40 ගණන් වන විට කාලයන් සම්ග කාමිකර්මාන්තයට සහභාගි වීම අඛණ්ඩ වැඩි වීමට පාහේ ගත් නමුත් කවර හෝ පිවනෝපාය ක්‍රියාකාරකම වල තිරනවීම සමස්තයක් ලෙස පහත බැස්සෙයි.

සහභාගිත්වය හා පිළිගැනීම සඳහා ඇති බාධක / අවහිර අතරට ගැටුම (ගැටුම අතරදී හා ගැටුමට පසුව), අසනීප හා ආබාධ, සම්ග ප්‍රතිනිෂ්පාදක වටා ඇති ස්ථ්‍රී පුරුෂ සමාජභාව සම්මතයන්, ගැහස්ට ප්‍රවත්වාගිත්වය, තිරසාර හා ජලගැලීම් වැනි දේශපාලනික සාධක, වනසපුත්‍ර වෙතින් එල්ලවන බාධා, තිරසාර නොවන / ලබා ගත නොහැකි වෙළඳපොලවල්, ඉහළ යොදුම් පිටවැය හෝ අවු ගෙවීම්, දේශපාලන අනුග්‍රහ හා සීමා වූ සවලතාව අයන් විය. මේ සියලුම කාමිකාර්මික පිවනෝපායන්හි සහභාගිත්වය වැළැක්විය.

ହୈକ୍ୟାବ ଲବା ଦୁଇ ଷ୍ଟାର୍କ ଅତର, ଲୁଣ୍ଠ ଯିବା ଗୈନିମ ବୈନି ଶମାର୍
ପ୍ରତିନିଃଶ୍ଵାଦକ କାର୍ଯ୍ୟଙ୍କରେ ବେଳୁଲେନ୍ତି ଶହାଯ, ଦୁଇମି ହା ଲତକି କରା
ପ୍ରେଲିଂଡ, ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ହା ଷ୍ଟାର୍ଲିଂକ ଷହାନିର୍ଦ୍ଦୟ ଦିନ. ଆଧାନ ଅଭିରନ୍ତା
ହା ହୈକ୍ୟାବ ଲବା ଦୁଇ ଷ୍ଟାର୍କ ଅତର ଷାକିଲୁଗ କେବେ.

කාලීකරණක ක්‍රියාකාරකම් වෙත සම්බන්ධ වීමෙන් වළක්වන සේවී පුරුෂ ඝමාජාව සම්මතයන්, කාලයත් සමඟ හම්බන්ධාට, පොලොන්ත්තරුව පුදේ වලින් මෙන්ම අම්පාරේ දෙමළ ප්‍රජාවෙන්ද අතුරුදෙහෙන් තිබූණි. එසේ වූවත් 1990 සිට සවලතාව හා පොදු ආර්ථික සභායිතිවය (අදාළත් : පොදු වෙළඳපෙළල් තුළ) ව්‍යාපෘති වන සම්මතයන් වඩාත් දැන්වී තිබූ අම්පාරේ මුස්ලිම් ප්‍රජාව තුළ සේවී පුරුෂ ඝමාජාව සම්මතයන් කාන්තාවන්ගේ යුදුකළාවීම් සවී ගැන්වුයේය. මෙලස මෙම කාන්තාවට්, කාලීකරණය හෝ සත්‍ය වශයෙන්ම නිවසින් පිට කටර හෝ පිටතෙන්පායයක නිරත විමට ඔවුන් සභා හැකියාව සැලකිය යුතු ලෙස සිමා කරමින් කාන්තාවේ නිවාස ඒකකය සිමා වී සිටියේය.

සමස්තයක් වශයෙන් ලැබේය හැකි සියලු සහාය මූලගු අඩිම් කිරීම පිළිබඳ දැඩි හැඟීමක් මෙම කාන්තාවන් තුළ විය.

සියලු ප්‍රජාවන් තුළ කාශීකර්මාන්තයේ සහභාගිත්වය සිමා කළ සමාජ ප්‍රතික්ෂාපාදනය හා මාත්‍රාවය වටා ගොඩ නැඟී ඇති සම්ම්තයන් හා අපේක්ෂාවන් ඇතුළත් පුලුල් ලෙස මිලිගො ලැබූ ස්ථීර පුරුෂ සමාජභාව සම්මතයන් සූලායක් ප්‍රදේශ, වර්ධන කෘෂිභායුම් හා ප්‍රාගම් හරහා පැවතිණි. කෙසේ වෙතත්, සහාය ලැබූ කාන්තාවන් (දානු : දරුවන් රෝ බලා ගැනීම) කාශීකාර්මික අංශය තුළ සහභාගිත්වය දිගටම පවත්වා ගැනීම හැකි විය. කෙසේ වෙතත්, එංඩ සහාය ලැබූවෙන් කාන්තාවන් අතරින් ඉතා කුඩා පිරිසකට පමණි.

ଆହାର ପିଲିମ, ପିଲିକ୍ଷୁ କିରିମ ହା ଦୂରିତ ଯକ ବଲା ଗ୍ରନ୍ତିମ
ଵୈନି ଚମ୍ପାତ ପ୍ରତିନିଶ୍ଚିଳାଦନ କାର୍ଯ୍ୟନ୍ ପିଲିବ୍ରଦି ଵୈଚିମ ଚେଲାଦିନ
ବଲପ୍ରମ କ୍ଷାନ୍ତାବନ୍ ସନ୍ଧୁ ଖି ନମ୍ରତ୍ତ କ୍ଷାତିକାର୍ତ୍ତିକ ନିଶ୍ଚିଳାଦନଯ ହା ଜାବ୍ରିଦି
ଜାଦକ ଚମ୍ପିନ୍ଦିଦୟନ୍ ବ୍ରିନ୍ଦାବନ୍ତ ରାହ ଲେକଣ ତୁଳ ଚିତ୍ରିତ ଚେଲାଦିନ
ବଲପ୍ରମକ୍ କିରିମତ ହୃଦୟାବ ନୋକିନିଲି. ଅପ୍ରମ ତୁଳ ଖି ଵୈଦଗନ୍ ତଥକତି,
ବିଶେଷତାଦୟନ୍ତ କ୍ଷାତିକର୍ତ୍ତାନ୍ତବ ବେନ୍ଦୁବେନ୍ ଯନ୍ତ୍ର ଜୁତ୍ତ ଵୈନି ଦେଇଲିମ
ଚମ୍ପିନ୍ଦିଦୟନ୍ ଅଧିମନ୍ତ୍ରୀୟ ପାଲନଯ କ୍ଷାନ୍ତାବନ୍ ସନ୍ଧୁ ନୋକିଯ.
ମେଯ ତଥକତି ଚିତ୍ରିକାରିତି ରତ୍ନବନ୍ତ ଚନ ଚମ୍ପିନ୍ଦିଦ ଚିତ୍ର.
ଦୁଇମି ହା ପ୍ରାତି
ଦିନ ଚମ୍ପିତ ଵୈନି ନିଶ୍ଚିଳାଦନ ଜାଦକ ପ୍ରାତିଦୟନ୍ ସନ୍ଧୁ ଚିତ୍ର.
ଅଧିଶ୍ୟନାଯ
ତୁଳ ଖି କ୍ଷାନ୍ତାବନ୍ତଗନ୍ 30%କିମ ଦୁଇମି ଅଧିକିତ ତିକ୍ରି ଅତର ଲେବିନ୍ଦିନ୍
ବୋହୋମିଦୟନ୍ କ୍ଷାତିକାର୍ତ୍ତିକ ଦୁଇମିଲାଲି ଚିତ୍ରିତ ଚିତ୍ରିତ ଚିତ୍ରିତ ଚିତ୍ରିତ
ଦୁଇମି ଅଧିତି କମ ଚହିଲାଦିନ୍ତିଯ ପ୍ରାତିଦିନ୍ତିଯ ଅତର, ଯିଏ ଶମିବନ୍ଦିତାର ଵୈନି
ପ୍ରଦେଶ ତୁଳ ଦେବୈନି ପରମିପରାତେ ପାଦିଶିକର୍ତ୍ତାବନ୍ତ ମେଯ ଦୂଦି ଗ୍ରାତିଲିଲକ
ଚିତ୍ର.
ବିଶାଳ ପାରିହୋଈତନ ହାତେବି, କୁବି ପାରିହୋଈତନ ହାତେବି ହା ଆହରଣ
ଵୈନି ତଥକତି ଚିତ୍ରିକାରିତି କ୍ଷାନ୍ତାବନ୍ତିରି ତିଲିମିଲି ଵୈଦି ଦୁଇକ ପ୍ରାତିତିନି.
କେବେ ଲେବନ୍ତ, ବିଶାଳ ତଥକତି ହାତେବା କିରିମେଲ୍ଲି ହା ବିକିଞ୍ଚିମେଲ୍ଲି ଲକ୍ଷ
ଜାକାଲିତା କିରିମେ ବଲାଯ ଲୋହେ ଦେନେବା ପିଲିକ୍ଷୁ କିଲ ନମ୍ରତ୍ତ ଲିଙ୍ଗନେଦା
ଚିତ୍ରିତ ଚିତ୍ରିତ ଚିତ୍ରିତ ଚିତ୍ରିତ ଚିତ୍ରିତ ଚିତ୍ରିତ ଚିତ୍ରିତ ଚିତ୍ରିତ

කෙසේ වෙත්, කාන්තාවන් විභාල සංඛ්‍යාවකට ඉඩම් හිමිකාරීන්වය නොකිඩු නැමුත් අතියම දෙදිනික මුමය, වාණිජ ගොවිතැන හෝ ගෙවනු වගාච තරඟා මුවුක කාලීකර්මාන්තයට සහභාගි වූත් සාමාන්‍යයෙන් අඩු මට්ටමේ මූල්‍යවය හිලධි කිරීම සහිත මුලින් සඳහන් කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් දෙක කන්නවලට යිමා වූ අතර රුකු බලා ගැනීමේ වගකීම් හේතුවන් ඇතුළු අවස්ථාවල තිරසාර නොලියි

ଏହି ହା ମୁଲସ ପରିଷ୍କାରମି ବୈନି ବନ୍ଦକମି ବୈଚି ଦୈତ୍ୟାଳୁର ଅନ୍ତରୀତି
ଦେନ କୁଠ, କାହିମିକାରମିକ ଶେଷନେବୁଧାଯ କ୍ରୀଯାକାରକମିଲାଲୁ ଚହାଣି ବୀମା
କାନ୍ତିବନ୍ଦ ବନ୍ଦ ହାତିଯାବ ଚହାଣ ବୀମ ହେଁ ଦୂରଲାଲ କିରିମ ଦ୍ଵିଦ୍ଵ କାଲେୟ.
ମୁଲସ କରା ପ୍ରତିବିଦିଦି ନୋମ୍ଭାନିକମ ଲୁକିକ ନିରତ ବିଲିବ ବିଦି ଆମେଣିଲି
ଦ୍ଵିଦ୍ଵ ବୁ ଅମିଲାରେ ହାର କ୍ଷେତ୍ର ମୁଲସ ଚପାଯନେହେଁ (ଫ୍ରେଣଲିକ, ର.ନେନା.ସଂ.
ମେହେଯିବନ ହା ରତ୍ନ ମରିନ୍ କ୍ରୀଯାନ୍ତିମକ) ଚାମ ତୈନାକମ ଥକୁନାବ
ଲେବାନ୍.

අනෙකුත් ප්‍රේදිවල, එය ආපසු ගෙවීමට නොහැකි විමෝ ප්‍රතිචලයක් ලෙස කාලීකරණාත්මකයෙන් ඉවත් වීම හෝ සහභාගිව්ව රටාවන්හි වෙනසක්ම ඇතිවිම සිදු විය. එය වලින් බහුතරය ලබාග

මෙම කණ්ඩායම තුළ විභාග ලෙස පූජුණුව හිතකම පැවතිණි. කාන්තාවන් අතලාස්සකට පුරා පාදක සංවිධාන, රා.නො.ස්.හා රජයේ වැඩපහන් තුළින් කෙටිකාලීන පූජුණුව ලැබුණ නමුත් (එය බොහෝ විට මුත් කාලීකරුමයෙන් වෙනත් අතකත යොමු කළේය.) කාන්තාවන්ට මුත් තේවිත කාලය පුරා කාලීකරුමාන්තයට අදාළ නව කුසලතා හා දැනුම අත් කර ගැනීම මිණිස අල්ප ප්‍රවේශයක් තිබේ හෝ කිසිදු ප්‍රවේශයක් නොලැබේ දක්නට ලැබුණි. අධ්‍යාපනය අනුව ගත් කළ, බහුතරයක් 10 වැනි ශේෂීය දක්වා අධ්‍යාපනය ලබා ලබා තිබුණි. කාලීකරුමාන්තය හා සභාදී වෘත්තීය පූජුණුවට සහභාගිත්වය වාර්තා කර තිබුණේ සමික්ෂණයට සහභාගි වුවත්ගේ න් 1% එත් අඩු ප්‍රමාණයකි. සම්මුඛ සාකච්ඡාවන්ට සහභාගි වූ ව්‍යාප්ති සේවාවන් ලෙස පොදුවේ තහන්වනු ලබන සේවාවන්ට අයෙක් රජයේ තිබුනාරීන්ගේ මතය වූයේ රජයේ තාක්ෂණික විද්‍යාල එම ප්‍රදේශවල සැලකිය යුතු වැඩතකම්තින් යුත්ත තොවන බවයි විශේෂයෙන්ම කාන්තාවන් වියපත් වේදි ප්‍රමා වියේදී හා යොවුන් වියේදී අත්පත් කරගත් කුසලතා කාලීකරුමාන්තයෙහි සහභාගිත්වය තිරසාර කළේය. අනෙක් කාන්තාවේ නැගැසිම් හා මාමණ්ධියද සැමියා ඇතුළු සමාජ ජාල හරහා නව කුසලතා උගත්හ.

గొఱ లేకటయెను పిలుత , ప్రదుల కరువన ప్పాల లెసపి కూనోను కునేబియమి లల ఆచ్చులల్లి ప్రశ్న జణులుగిన్నపుట్టే మెం కునేబియమి నీరున వీమ జమిస్తయాను లిడయెను అల్ల ఎల జమికుపుణు లెలి కిరగటయెన్నాడు . అప్పం జణులుగిన్నపు అఖ్యాతిక తిష్ఠులే కూతికప్పాలునేహయి జూప్తులిం జమిలిన్డ కునేబియమి శ్వలయ . (%) లో లియార అఖ్యాతిక తిష్ఠులే జణులుగిన్నపు జ్వల్కియ ప్రశ్న విలువ అప్పం గల్లు ఆద్యార జమితిలులు . లేచే జణులుగి జ్వల్కియ ప్రశ్న విలువన్న జ్వల్కియ ప్రశ్న విలువ కూలయి పరకు విషయ . (ర్ధు : యజ్ఞల్లితి జణులు అప్పితిల్లితి)

පරේයේණය සිදු කරන ලද ග්‍රැමීය ප්‍රදේශ තුළ, රජය මිනින් වූයාත්මක කෙරෙන ප්‍රජා පාදක සංවිධාන හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා අනෙකත් විවිධ සාම්බුද්ධ සංවිධාන ජාල ගණනාවක් තිබු බව ගුණාත්මක පරේයේණය පෙන්නුම් කළේය. අත්‍යවශ රස්සීම්වලට සහභාගි විමෝ සිට ප්‍රජා පාදක සංවිධානවල සත්‍ය නායකත්ව තුළිකාවක් හා රැඹුම් දැක්වා විවිධ මිටිම්වලින් කාන්තාවෝ මේවාට සහභාගි වුහ. (ගුණාත්මක ගාස්ත්‍රීය ලේඛන)

ප්‍රජා පාදක සංවිධානවල සහභාගිත්වය, ජාල, පුහුණුව,
මූල්‍ය, තිබාස, මුත්‍රී වෙනුවෙන් අධිවචනය වැනි සමාජ ප්‍රාග්ධනය
අශ්‍රාලුව සම්මත කර ප්‍රවේශය ලබා දුන් අතර ව්‍යාත්ම ආකර්ෂණීය
ලේස මුත්‍රීන්ගේ ප්‍රජාවන වෙනුවෙන් විවිධ නිලධාරීන් සම්ග අධිවචනය
කිරීම මුත්‍රී සතු හැකියාව ඇශ්‍රාලුව මුත්‍රීන්ගේ ආත්ම විජ්‍යාසය හා
නායකත්ව හැකියාව වර්ධනය කර ගැඹුමට කාන්තාවන්ට හැකියාව ලබා
දුන්නේය. වි වගාචර, කාඛතික සුම හා තිරසාර ජල කළමනාකරණය
පිළිබඳ පුහුණුව, ඇතැම් කාන්තාවන්ට කාලීකර්මාන්තය සහභාගි
වීමට හැකියාව ලබා දුන්නේය. කෙසේ වෙතත් මෙහි සාකච්ඡා
කරන ලද සමාජ ප්‍රතිශ්ථාන කාර්යාලයන් වැනි අනෙකුත් සාධක
හේතුවෙන් මෙය පමණක්ම කාලීකාර්මික නිරත්වීම තිරසාර කිරීමට
මුත්‍රී උපකාරී තොවුයේය.

දේපාලනික අනුග්‍රහය, සියලුම ප්‍රජාවන් යමිතාග් දුරකථ ව්‍යුහගත කළේය. ඒවාන් තත්ත්වයන් හෝ ඒවාන්පාය කරුණ සම්බන්ධයෙන් සහාය ලබාගැනීමේදී ගම් මට්ටමේ ප්‍රථමයෙන්ම අමතන්නා ලෙස වඩාත්ම කුපි පෙනුන එක් නිලධාරීයෙකු වුයේ ග්‍රාම නිලධාරීවරයාය. ඇත්ම ප්‍රජාවන් තුළ, ගම් මට්ටමේ නිලධාරීන් පොදුගැලික ගැවුම් තේතුවෙන් සම්පත් සහ අවස්ථා කරා ප්‍රවේශය ඇතිම හෝ දේපාලන පක්ෂපාතිතය ඇතුළුව අනිසි අනුග්‍රහය හේතුවෙන් ප්‍රවේශය ලබා දූම සිදු කළහ.

එය නොසලකා කාන්තාවන් ඉඩම් හා රැකියා වැනි සම්පත් කරා ප්‍රවේශය ලබා ගැනීමට දේශපාලන ජාලයන් තුළ උපකාරක ලෙස සහභාගි වූ නමුත් තිරසාර පිවනෝපායයන් කරා ප්‍රවේශය මෙයින් සහතික නොකෙරිණි. රස්වේම් හා ජන්ද ප්‍රවාරක කටයුතුවල සාර්ථක ලෙස තිරත විමෙන් පසු ඉඩම් බලපත්‍ර, දරුවන් වෙනුවෙන් රැකියා හෝ නිවාස සහාය ලබා ගැනීමට ඇතුළුන්ට හැකි විය. මෙම ක්‍රියාකාරකම් වල තිරත නොවූවන්ට මෙය වෙනස් ආකාරයෙන් සැලකීමක් විසි අවශ්‍ය සම්පත් කරා ප්‍රවේශය තමන්ට නොමැති බව ඔවුනට හැඳි ගියෙය. තවද, දේශපාලන අනුග්‍රහය හා තිරත විම කාන්තාවන් වෙතින් කාලය හා ඉමය විගාල ලෙස අවශ්‍ය කරන දැගුකාලීන බැඳීමක් වූ අතර එය ඔවුන්ගේ කාලය සම්බන්ධයෙන් ඔවුන් මත පැවතුණු කළත් බරක් විය.

එබැවින්, ඉඩම්, රැකියා, අධ්‍යාපනය, පිවනෝපාය අවස්ථා, ලමුන් රුක බලා ගැනීම සහ බුඩුවිධ ආකාරයේ ආරක්ෂාව හා සඛුදී තොරතුරු සහ අවස්ථා කරා ප්‍රවේශ විම කාන්තාවන් නිල රාජ්‍ය හෝ රා. නො. ස. සම්පත් පවා කෙරෙහි විශ්වාසය තබනු වෙනුවට පවුල හා අපද්‍රවුකියන් වැනි සමාජ ජාල කෙරෙහි වැඩියෙන් විශ්වාසය තැබීම ඇතුම් විට පුදුමයට කරුණක් නොවේ.

ඉහත සාකච්ඡා කරනලද සාධක, බොහෝ විට එකිනෙකින් භූද්‍යකලට ගත නොහැක විය. එවා අනෙකාන් වශයෙන් එකිනෙක බලගත්වන අතර එබැවින් මේ ආකාරයෙන් එවාට විසඳුම් සැපයිය යුතුව ඇතේ. සේ පුරුෂ සමාජභාවය අනුව වුහුගත, ආර්ථික, සංස්කෘතික හා දේශපාලනික අංශ, සේ පුරුෂ සමාජභාව සම්මතයන්ට අනියෝග කිරීමෙන් හා කාලීකාරුමික ගාහ ඒකක හා ප්‍රජාවන් තුළ කාන්තාවන්ගේ ගෙවීම් ලබන හා ගෙවීම් නොලබන ගුමය, කාර්යභාරයන් හා වගකීම් පිළිබඳව දැනුවත් ප්‍රතිපත්ති හා සංවර්ධන පරිවයන් සැලසුම් කිරීම යන දෙඅකාරයෙන්ම වෙනස් කළ යුතුවේ. කාලීකාරුමික ආර්ථිකය තුළ සැම විටම සිටිමත්, එනමුත් ප්‍රතිපත්ති තුළ අදාශ්‍යමාන වීමත් යන ද්විප්‍රකාරන්වයට ශ්‍රී ලංකා කාන්තාවන් මූෂුණ දෙන අතර, එය ඔවුන්ව කොන් කරනු ලැබීම තවදුරටත් උගු කර ඇතේ. ශ්‍රී ලංකාවේ අර්ථිකයට ඔවුන් ලබා දෙන දායකත්වය පිළිගැනීමට කාලය එහි ඇතේ.

සමන්ති ජේ. ඉණවර්ධන

මොනැස් විව්ධ විද්‍යාලය

2018

Samanthi.gunawardana@monash.edu



නිරදේශ

ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන, සැලසුම් කරන්නන් හා ක්‍රියාත්මක කරන්නන් වෙනුවෙන් නිරදේශ

1. ස්ථීර පුරුෂ සමාජභාව සමානාත්මකාව, ග්‍රාමිය ජීවතෙන්පායයන් හා තිරසාර කාමිකරුමය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ස්ථීර පුරුෂ සමාජභාවය කෙරෙහි සංවේදී සමේධානික ජාතික සැලසුමක් සකස් කිරීම.
 - කාන්තාවන්ගේ හා ගැහැණු ලමුන්ගේ ස්ථීර පුරුෂ සමාජභාව සමානාත්මකාව සහ සිබුලගැනීම් වෙනුවෙන් තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක (SDG) #5 සමග, තුළුන්න නිමා කර ආභාර පුරුෂීන බව අත්පත් කර ගැනීම හා තිරසාර කාමිකරුමාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ඉලක්ක #2 සමග මෙම කාමිකාර්මික ප්‍රතිපත්තිය පෙළ ගැස්වීම.
 - ලිංගික හා ස්ථීර පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවෙශන්වයට විසඳුම් සැපයීම සඳහා, සියලුම කාමිකාර්මික ප්‍රතිපත්ති, ප්‍රතිපත්ති රාමුව සහ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සමග අනුකූල වන බවට වග බලා ගැනීම.
 - සියලුම කාමිකාර්මික සැලසුම් කිරීම, ප්‍රතිපත්ති, වැඩසටහන් සකස් කිරීම, අවශ්‍යක තක්සේරු කිරීම, සම්පත් වෙන් කිරීම, තුළුන්මක කිරීම, විගණනය හා බලපෑම තක්සේරු කිරීම සඳහා ස්ථීර පුරුෂ සමාජභාවයට සංවේදී අයවුය සකස් කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් ක්‍රියාත්මක කෙරෙන බව සහතික කිරීම පිළිස මුදල අමාත්‍යාංශය සමග වැඩ කිරීම.
 - කාමිකරුමාන්තයෙහි සියලුම ක්ෂේත්‍ර තුළ කාන්තාවන්ගේ ගෙවීම තොලුන, ගෙන් නොගැනෙන දැයකත්වයන් සැලකිල්ලට ගෙන්න ස්ථීර පුරුෂසමාජභාවය අනුව වෙන් කරන ලද දත්ත පිළියෙළ කිරීම.
 - ස්ථීර පුරුෂ සමාජභාව සමානාත්මකාව, ජීවතෙන්පායයන් හා තිරසාර කාමිකරුමාන්තය සහ සිබුලගැනීම් විසඳුම් සැපයීම සියලුම විමිස සමේධානික ජාතික සැලසුමක් සකස් කිරීම සඳහා වැඩීම දේපාලනික බලයක් ඇති රාජ්‍ය ආයතනය, සංවර්ධන උපාය මාරුග හා ජාත්‍යන්තර වෙනුවෙන් ප්‍රවෙශනය සහ කාන්තා හා මා කටයුතු අමාත්‍යාංශය සමග සහයෝගීතාවන් කටයුතු කළ යුතුය.
 - ප්‍රජාවන්, සිවිල් සමාජය හා රාජ්‍ය ආයතනවල අදහස් විමිස හරහා ගක්තිමත් ක්‍රියාකාරී සැලසුම් හා ඉලක්ක සකස් කළ යුතුය.
 - ප්‍රවතින වෙළඳපාලවල්, ප්‍රතිපත්ති හා අය දාම වල ස්ථීර පුරුෂ සමාජභාව විශේෂීයක් සිදු කළ යුතුයි උදා : 2016-2018 ආභාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහන වැනි වැඩසටහන් පිළිබඳ අමාත්‍යාංශය සහ කාන්තා හා මා කටයුතු අමාත්‍යාංශය සමග සහයෝගීතාවන් කටයුතු වින් ප්‍රතිලාභ ලැබිය නැතිද, හෝ එම වැඩසටහන ප්‍රවතින සම්මතයන් තවදුරටත් කා වද්‍යන්නේද ප්‍රතින විමිස මෙයින් අදහස් වනු ඇති වැඩසටහන්වල ප්‍රතිඵල තක්සේරු කිරීම හා සමානාත්මකාව මත බලපෑම මැනීමද එයින් අදහස් වනු ඇති.
 - ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයේදී 'යොවුන් පිරිස්' 'කාන්තාවන්' ගෙන් වෙන්ව සැලකීම. යොවුන් පිරිස් අතර පිරිස මැනීම ගැහැණු ලමුන්ද අයත් වන බැවුන් 'කාන්තාවන්ට හා යොවුන් පිරිස්වලට එකම ප්‍රතිපත්තිය යටතේ සැලකීම සකස වියයෙන්ම සඳාස් එවී යොවුන් පිරිස් වලට හා කාන්තාවන්ට පොදු ඇතුළුම් අභියෝග ප්‍රවතින නමුත්, කාන්තාවන් මුහුණ දෙන අභියෝග පිරිම් මුහුණදෙන අභියෝගවලට වෙනස් වේ.
 - කාන්තාවන් යනු 'සම්ජාතිය ක්ෂේත්‍රයමක් තොවන බව ප්‍රතිපත්තිය පිළිගත යුතුයි පිවත ගමනේ අදියර වාර්ශිකත්වය හා ප්‍රාදේශීය සන්දර්ජයන් වැදුගත් වේ.
2. ප්‍රතිපත්තිය ව්‍යවහාරය බවට පරිවර්තනය කිරීම හා සම්බන්ධ සියලුම ආයතනවල ස්ථීර පුරුෂ සමාජභාවය ප්‍රධාන ප්‍රවාහගත කරනු ලැබ ඇති බවට වගබලා ගැනීම්.
 - ස්ථීර පුරුෂ සමාජභාවය ප්‍රධාන ප්‍රවාහගත කිරීම, කාමිකරුම අමාත්‍යාංශය, ග්‍රාමිය කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය, දේවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශය, වාත්විලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය හා වාරිමාරුග අමාත්‍යාංශය, වැනි අදාළ කාමිකාර්මික අමාත්‍යාංශය කර ව්‍යාපෘති විය යුතුය. තවද, කාමිකරුම දෙපාර්තමේන්තුව, ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශ, මහවැලි අධිකාරිය වැනි බලධාරීන් මෙන්ම හෙක්ටර කොට්ඨැස්වූ ගොවී කටයුතු පර්යේෂණ හා ප්‍රභුණු ආයතනය වැනි ආයතන දා, රුහුණු විශ්වවිද්‍යාලය හා නැගෙනහිර විධ්‍ය විද්‍යාලය වැනි කළයිය විධ්‍ය විද්‍යාල ඇතුළුව විධ්‍ය විද්‍යාල විධ්‍ය විද්‍යාල විධ්‍ය විධ්‍ය විධ්‍ය අතර ඒවා සම්බන්ධ කරගත යුතුය.
 - මෙම ආයතන තුළ ස්ථීර පුරුෂ සමාජභාවය / කාන්තාවන් කෙන්දු කරගත් කාර්යාලයන්ට අධිරේකව, මෙම සංවිධාන තුළ සහාය දක්වන්නාව් ලෙස කටයුතු කිරීමේ හැකියාව, ඇති 'ස්ථීර පුරුෂසමාජ හාවය / කාන්තාවන් කෙන්දු කරගත්' වැනි වලින් බාහිරව සිටින ඉහළ මෙව්වල් තොරතුරු අතරින් නායකයන් හඳුනා ගැනීම්.
 - ස්ථීර පුරුෂ සමාජභාවය ප්‍රධාන ප්‍රවාහගත කිරීමේ තීරත විමෙට ආවර්ණනය හා ඉගෙනුම දැරිගෙන්වන ප්‍රභුණුව හා ධාරිතා වර්ධන සහාය පිරිස්වලට ලැබිය යුතුය.
 - ආයතන එකිනෙක සම්බන්ධ කිරීම් හා ගැවැනු මිනින් මෙහෙයුවන ප්‍රවේශයන් කෙරෙහි අවධානය කේන්දුගත කිරීමට සහාය වීම.
 3. කාන්තාවන්ගේ පීවිත හා කාමිකාර්මික ජීවතෙන්පායන්හි නිරත වීම කෙරෙහි බලපෑමක් අති කරන විවිධ ආකාරවල ප්‍රවෙශන්වය අතර පවත්නා සබඳතාව හැඳුනාගෙන වීමසා බලා විසඳුම් සැපයීම්
 - බැඟිරිය අකාරයන් ප්‍රකාශයට පත් වන ප්‍රවෙශන්වය (දාදා : ඉඩම් ඇහිම කිරීම වැනි වුහුනාත්මක ප්‍රවෙශන්වයේ සිට බහුවිධ ආකාරයේ ගැහස්ප ප්‍රවෙශන්වයේ සහ කැඳිලි, පුද්ධිය හා ගැලුම් හේතුවෙන් වන ප්‍රවෙශන්වය) කාමිකාර්මික ජීවතෙන්පායන්හි නිරත වීමට අවස්ථා හා අවධාරයේ සියලුම සම්පත් කරා ප්‍රවේශය මත බලපෑම් ඇති කරන බව සියලුම පාර්ශ්වකරුවන් පිළිගත යුතුය.
 - කාන්තා හා මා කටයුතු අමාත්‍යාංශය, සිවිල් සමාජය, ප්‍රාදේශීය රජයන් ආයතන, පොලිසිය, නීති ආධාර කොමිෂන් සභාව හා කාන්තා සංවර්ධන සැවිධාන, කාන්තාවන්ට එරෙහි ප්‍රවෙශන්වයන් පිළිබඳව දැනුවත් කරන, එය ව්‍යාප්ත හා එයට විසඳුම් සපයන වැඩසටහන් තුළ ආයෝගයන් කළ යුතුය.
 - කාන්තා හා මා කටයුතු අමාත්‍යාංශය, සිවිල් සමාජය, ප්‍රාදේශීය රජයන් ආයතන, පොලිසිය, නීති ආධාර කොමිෂන් සභාව හා කාන්තා සංවර්ධන සැවිධාන සැක්සේරු, කාන්තාවන්ට එරෙහි ප්‍රවෙශන්වය පිළිබඳව දැනුවත් කරන, එය ව්‍යාප්ත හා එයට විසඳුම් සපයන වැඩසටහන් තුළ ආයෝගයන් කළ යුතුය.
 - කාන්තාවන්, සාමය හා ආරක්ෂාව හැඳුනුව එක්ස්සන් ජාතින්ගේ ආරක්ෂක මණ්ඩල යොරුනා අංක 1325 යටතේ පැවරෙන පැරදි ගැලුම් වැළැක්වීමේ හා විසඳීමේදී, සාම සාකච්ඡා වලදී, සාමය ගොඩැංගීමේදී, සාමය පවත්වා ගැනීමේදී, මානුෂීය ප්‍රතිචාර වලදී හා ප්‍රයාත් ගැලුම් ගොඩැංගීමේදී කාන්තාවන් සභා තිරණාත්මක කරයාරය හා මුහුන්ගේ සමාන සභාගිත්වය තහවුරු කරන ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලසුමක් සම්මත කර ගැනීම්.

- 4. කාමිකාර්මික හා සහායක ප්‍රතිපත්ති / වැඩසටහන් රට පුරා සම්මත ආකාරයෙන් පවතින අතර නමුදිලි හා පිවිතයේ විවිධ අදියර වල සිටින කාන්තාවන් ඉලක්ක කරන බවට වගබලා ගැනීම. විවිධ ප්‍රදේශ වල වෙසෙන පිවිතයේ විවිධ අදියර වල සිටින කාන්තාවන්ට වෙනස් වූ අවශ්‍යතා ඇත.**
- යුද්ධයේ බලපෑමට ලක් වූ පුරාවන්ට හා යුද්ධයේ බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවන්ට කාමිකාර්මික හිටෙන්පාය ගොඩ නග ගැනීම සඳහා උපකාර අවශ්‍ය.
 - වයස අවුරුදු 18 වූ අඩුවෙන් සිටියදී පාසලින් තිළිනි යනු වෙනුවට දිගම පාසල් යම් ගැහැණු මෙයින් උනන්දු කළ යුතුය. අමතර සහාය හා සම්පත් තුළින් වඩා වැඩි කාලයක් පාසල් දේ සිටිමට දිරිගැනීම් හා දැනුවත් කිරීම සිටිල් සමාජය හෝ රාජ්‍ය වෙතින් ලැබිය ගැනීය.
 - මේලාපාතින් පාසලින් තිළිහෙන ගැහැණු ලුම්න් ඉලක්ක කරගන්නා වාත්තිය හා කාන්ෂික ප්‍රතිපත්ති හා පුහුණු වැඩසටහන් සඳකා බලන්න.
 - වයස අඩු 40 වූ වැඩි වයසේ කාන්තාවන් විශාල සංඛ්‍යාවලින් කාමිකර්මාන්තයට සහභාගි වන තුළත් පුහුණුව හා අවස්ථා කර මුවන්ට ඇත්තේ සිමිත ප්‍රවේශයක් වඩා වැඩිමහළ කාන්තාව ඉලක්ක කරන වාත්තිය හා කාන්ෂික පුහුණු ප්‍රතිපත්තියක් හා වැඩසටහන් සඳකා බලන්න. ගොඩ්‍යා හා ලබා ගත හැකි ඉගෙනුම් ද්‍රව්‍ය යැලුපූම් කිරීම සහතික කරන්න.
 - රෝ බලා ගැනීමේ වගකීම් සිතෙහි දාරාගෙන යැලුපූම් කරන දද මූලගම්පියන් ප්‍රතිපත්තියට ඇතුළත් වන බවට වගබලා ගන්න. සහායක ප්‍රතිපත්ති හා වැඩසටහන රාජ්‍ය මෙම වගකීම් දැනුනාග ගැනීම, අඩු කිරීම හෝ නැවත බෙදා භැරිම ඉලක්ක කරන්න.
 - ආබාධ සහිත කාන්තාවන් පැලිතිල්ලට ගැනීම් මුළු වෙනුවෙන් වැඩසටහන් හා ප්‍රතිපත්ති සහස් කරන්න.
- 5. ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානය සමග වාණිජ ගොවීපලවල හා වේතන ලබන ගුම්ය පිළිබඳ කාමිකාර්මික කුම තත්ත්වයන් සම්බන්ධයෙන් පර්යේෂණ සිදු කිරීම හා තියාමනය හා පරිචය ගක්තිමත් කිරීම**
- රට පුරා කාමිකර්මාන්තය තුළ වැඩ කිරීමේ තත්ත්වයන් සම්බන්ධය කරන්න.
 - කාමිකාර්මික ගුම්ය වෙනුවෙන් වර්යාධර්ම සංග්‍රහයක් සකස් කිරීම සඳහා ජාත්ත්තර ක්මිකරු සංවිධානය, කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයේ කණ්ඩායම් හා සේව්‍යයන් සමග කටයුතු කිරීම, තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක සමග සම්බන්ධ කිරීම.
 - ගොවීපල ගුම්ය වෙනුවෙන් පර්යේෂණ කුමයක් සකස් කිරීමට සහාය වීම.
- 6. විවිධ කණ්ඩායම්වලට අයත් කාන්තාවන් වෙනුවෙන් පුරාවට ප්‍රතිචාර දක්වන සන්දර්භානුත ප්‍රතිපත්ති සහස් කිරීමට කාමිකර්මාන්තය තුළ කාන්තාවන් සවිබල ගැනීවය යුතු පුදාන ක්ෂේත්‍ර නියෝග කිරීම පිළිස දැනුට පවතින තියෝගිත ආයතන, පුරාවන්, බිම මිටිටෙම් කාන්තා නායිකාවන්, රා.නො.සං. හා පුරා පාදක සංවිධාන සමග කටයුතු කිරීම**
- පහත සඳහන් දේ වෙනුවෙන් පුරාව සමග කටයුතු කිරීම.
 - ▶ තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක වැනි ජාත්ත්තර හා ජාතික සම්මතයන් හා ඉලක්ක පිළිබඳව දැනුම බෙදා භාගාගැනීම.
 - ▶ සවිබල ගැනීම් දුරක්ෂය වන හා ගැනීගන ආකාරය අවබෝධ කර ගැනීම පිශීප පුරාවන්ගේ හඳුව කන්දීම.
 - ▶ මැදිහත්වීම ඔවුන් දරන නායිකාන්වය හානි ඇති තොකරනු පිළිස කාන්තාවන් දැනුටමත් නායිකාන්ව කාර්යාලයන් ඉට කරන හා තිරණ ගැනීම සිදු කරන ක්ෂේත්‍ර නැගැනීම.
 - ▶ කවිත හෝ ප්‍රතිපත්ති, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවෘත්තියන් වින් ඇති අවශ්‍යතා ඇති ගැනීම.
- ▶ කාන්තාවන් මත අතිලේක ගෙවුම තොකලන ගුම්ය ප්‍රතිපත්ති සහ වැඩසටහන් සැලපුම් කිරීම.
- ▶ මෙම ප්‍රයුෂ සමාජභාව සම්මතයන්ට ඇති ප්‍රතිපත්ති සහ කාන්තාවන්ට වැඩිහිටි පිළිබඳ වැනි ප්‍රතිපත්ති සිටින් ඇති ප්‍රතිපත්ති සහ සඳහා ප්‍රකාශන සිටින් ඇති සිටින් ඇති සිටින් සහ සඳහා සැලපුම් කිරීම.
- ▶ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාව සම්බන්ධයෙන් උපකාර ගැනීම හැකි වැඩිහිටි පිළිබඳ වැනි ප්‍රතිපත්ති සිටින් ඇති සිටින් සහ සඳහා සැලපුම් කිරීම.
- ▶ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාව සම්බන්ධයෙන් උපකාර ගැනීම හැකි වැඩිහිටි පිළිබඳ වැනි ප්‍රතිපත්ති සිටින් ඇති සිටින් සහ සඳහා සැලපුම් කිරීම.
- ▶ පුරුෂ සමාජභාව සම්බන්ධයෙන් උපකාර ගැනීම හැකි වැඩිහිටි පිළිබඳ වැනි ප්‍රතිපත්ති සිටින් ඇති සිටින් සහ සඳහා සැලපුම් කිරීම.
- ▶ මුස්ලිම් කණ්ඩායම අතර පවතින සිමාවන්ට විසඳුම් සැපයීම සඳහා පාද්ධිය පුරා නායිකාන්, අධ්‍යාපන කණ්ඩායම්, පුරා සංවර්ධන විශේෂයන් හා අම්පාර කාන්තාවන් සමග කටයුතු කිරීම.
- ▶ ගාමිය කාන්තාවන්ට සුදුසු අධ්‍යාපනයන්ට වැනි ප්‍රතිපත්ති සිටින් සහ සඳහා සැලපුම් කිරීම.



Kumudu Devi, 38yrs.
Home gardener with Oxfam/KPNDU support.
Vakarai, Batticaloa district, Sri Lanka.
Photo: Tom Greenwood

8. ග්‍රාමීය පුදේශවල කාක්ෂණික ප්‍රහුණුව සහ වෙත්තිය ප්‍රහුණුව සංශෝධනය කිරීම හා ඒවාට නැව පණක් ලබා දීම
- කාමිකාර්මික දැනුම සහිත ව්‍යාපිති සේවා හා කාක්ෂණික ප්‍රහුණුව වෙත කාන්තාවන්ට පුවේශය ලබා දීම. ග්‍රාමීය ප්‍රහුණු මධ්‍යස්ථාන වැනි දැනට පවතින ප්‍රහුණු යටිතල පහසුකම් උපයෝගනය කිරීම.
- කාන්තාවන්ට සුදුසු අධ්‍යාපනය සම්බන්ධයෙන් ඇති සම්මතයන් වෙනස් කිරීම, මුත්‍රන් ක්ෂේද ව්‍යවසාය කරා යොමු කිරීම පමණක් නොකළ යුතුය.
- තිරසාර බව, තිරසාර කාමිකර්මාන්තය හා ව්‍යවසායකන්ට ප්‍රහුණුව වැනි මාත්‍කා ව්‍යාපිති පායමාලාවන්ට අන්තර්ගත කිරීම.
- අඩු අධ්‍යාපන මට්ටම් සහිත ගෙවිලියන් ඇතුළත් කරගන්නා විශේෂිත අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීමේ හැකියාව විමසා බැලීම.
- කාන්තාවන්ට අවස්ථාව ලබා ගැනීමට හැකි වන ආකාරයට අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් නමුවා ලෙස සැලසුම් කිරීම උදා : කාන්තාවන්ට සහායි වීමට හැකි වන පරිදි පාසල් වේලාවන් තුළ හේ වෙනත් වේලාවන් වල ඒවා පැවැත්වීම.
- ලමුන් රෙක බලා ගැනීමේ පහසුකම් ලබා දීම.
- වැඩයෙන් කාන්තා උපදේශකවරියන් ප්‍රහුණු කර සේවයේ යෙද්වීම.
- විශ්ව විද්‍යාල හා විශ්ව විද්‍යාල දිෂ්‍යාන් සමග හවුල්කාරිත්වයන්ට එළඹීම සලකා බැලීම උදා : ප්‍රහුණු සේවා සැපයීම සහාය රුහුණු විශ්ව විද්‍යාලය සමග.
- සියලුම ආකාරවල කාමිකර්මාන්තය, (සාම්දායිකව එය කේත්තුගත වූයේ වී වගාව කෙරෙහිසි) තිරසාරව හා පරිසර නිතකාමී ගෞවිතැන් කුම පිළිබඳව සාකච්ඡා ඇතුළත් කිරීම සහා “ගොව ක්ෂේත්‍ර පාසල් පුවේශය” යන සංකල්පය යළි පණුගැනීම්.

9. කාන්තාවන් නිල මූලාශ්‍ර හරහා සම්පත් හා තොරතුරු කරා පුවේශ නොවන බවත් බොහෝ විට සමාජ ජාල කෙරෙහි විශ්වාසය තබන බවත් පිළිගනිමින් ආරම්භ කිරීම :

- වැඩි වැඩියෙන් කාන්තාවන් තොරතුරු ලබා ගැනීමට නිල මාර්ග (උදා : සහා, මහවලී අධිකාරිය) කර නොයන්නේ මන්ද යන්න පිළිබඳව සිවිල් සමාජය සම්ග තක්සේරු කිරීම.
- තොරතුරු බෙදා හදා ගැනීම සහාය විකල්ප ආකෘති විමසා බැලීම.
- සන්නිවේදනයට පහසුකම් සැලසීම පිනිස ප්‍රජාවන් හා ප්‍රවුල් ගක්කිමත් කිරීම සහ සම්පූද්‍යකි සන්නිවේදන ත්‍රියාවලිවල ගක්කින් හා දුබලතා විමසා බැලීම, ඒවා කාන්තාවන් අත් හරිනවාද? කාන්තාවන් ඇතුළු කරගැනීම සහාය ඒවා වෙනස් කළ හැකිකේ කෙසේද?
- ▶ සහභාගිත්ව සන්නිවේදන ප්‍රයත්තයන් වෙනුවෙන් අධ්‍යාපනයෙහි යෙදෙන මූලාරමියන්ට සහාය වීම.
- 10. සියලුම ආකාරයේ ක්ෂේද මූල්‍ය (පෙළද්‍රලික, රාජ්‍ය හා රා.නො.සි.ං. අංශය) නියාමනය කිරීම සහාය වැඩි නියාමනය හා මාර්ගෝපදේශ ඇති කිරීම
- සිය අය කිරීම, නියමයන් හා කාන්දේසි පිළිබඳව ක්ෂේද මූල්‍ය ආයතන සේවාලාභීන් වෙත වැඩි විනිවිධාවයෙන් යුක්ත වීම අවශ්‍යයි.
- දැනුවත්ව තීරණ ගැනීමට හා විවිධ සේවා සපයන්න් / මූලාශ්‍ර මෙන්ම මුත්‍රන්ගේ සේවාවන් අතර වෙනස වටහා ගැනීමට කාන්තාවන්ට උපකාරී වන සහායක වැඩසටහන්.
- සමූහකාර අමත්‍යාංශය, ඉ ලංකා මහ බැංකුව වැනි ආයතනවල ධාරිතා වර්ධනයෙන් උග්‍රහුරුණය සහිතව කරමාන්තය නිසි ලෙස නියාමනය හා අධික්ෂණය කිරීම මෙන්ම අදාළ සාධක වල ස්ථිරුවුම් සමාජයාව සංවේදී වීම.
- සාර්ථක උදාහරණ යොදාගනීමින් ප්‍රජාව මින් මෙහෙයවනු ලබන ක්ෂේද නය කුමවලට සහාය වීම. එබදු කුම වල විශ්වාසනියාවය තහවුරු කිරීම සහාය ප්‍රතිපත්ති ගක්කිමත් කිරීම.

අධිවාචනය හා වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම වෙනුවෙන් නිරදේශ

1. කාමිකාර්මික ප්‍රතිඵලන්තිය, පරිවය හා වැඩසටහන් ස්ථී පුරුෂ සමාජභාව ප්‍රධාන ප්‍රවාහගත කිරීමේ වැදගත්කම සම්බන්ධයෙන් විවිධ පාර්ශ්වකරුවන් සමග අධිවාචනයෙහි යෙදීම
- කාමිකර්මාන්තය තුළ කාන්තාවන්ගේ පෙළවිධ ආකාරයේ ගුම දායකත්වය හා සහභාගිත්වය පිළිබඳව බීම මට්ටමේ සිට ප්‍රතිඵලන්ති සම්පාදකයන්ගේ මට්ටම දක්වා දැනුවත්බව ඇති කිරීම පිණිස මෙම අධ්‍යනයෙහි සහ එයට සමාන අධ්‍යනවල ප්‍රතිඵල හා නිරදේශ බෙදා හදා ගැනීම හා විසුරුවා ගැමීම.
 - ▶ ස්ථී පුරුෂ සමාජභාවය ප්‍රධාන ප්‍රවාහගත කිරීම වැදගත් වන්නේ මන්ද යන්න පැහැදිලි කිරීමේ ව්‍යාපාර හා සමාජ උදාහරණයක් ගොඩනැගීම මේ සඳහා අවශ්‍ය වය නැඟියේ උදා : මුළුන් රැක බලා ගැනීම හා අනෙකුත් සමාජ ප්‍රතිනිෂ්පාදන කාර්යයන් වෙනුවෙන් කාන්තාවන් ප්‍රමණකම් වගකීම ඉසිලිම සිදු නොවිය යුතුය යන්න පැහැදිලි කිරීම උදාහරණයක් ගොඩ නැග බෙදා හදා ගැනීම.
- ඩුදෙක් ස්ථී පුරුෂ සමාජභාවය / කාන්තාවන් කෙරෙහි කෙන්දුගත භූමිකාවන් තුළ පමණක් නොව කාමිකර්මාන්තය හා සඛැධිව විවිධ රුපයේ දෙපාර්තමේන්තුවල සමානාත්මකාව වෙනුවෙන් 'සටන් කරන්නන්' හළුනාගැනීමට සහාය වීම.
- අමාත්‍යාංශ හා රුපයේ දෙපාර්තමේන්තුවල පුහුණුව හා බාරිකා විසේනය සැපයීමට උපකාරී වීම පිණිස විශ්ව විද්‍යාලයක් හෝ එ.ජු. හෝ වෙනත් විශේෂයෙන් සමග කටයුතු කිරීම.
- පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති මෙහෙයවීම සහ ස්ථී පුරුෂ සමාජභාව සංවේදී දුරක සකස් කිරීම පිණිස පාර්ශ්වකරුවන් සමග හමුද්කාරිත්වයෙන් කටයුතු කිරීම. මෙම වර්ගයේ විශ්ලේෂණ වෙනුවෙන් පෙනී සිටින්නොකු වීම.
2. අධිවාචනය වෙනුවෙන් උපාය මාර්ගික කරුණ ලෙස තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක #2 හා #5 භාවිත කිරීම
 - මෙම සාකච්ඡා අසල්වැසි රටවලට ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා කළාලය වශයෙන් කටයුතු කිරීම, ඉගෙනුම හා තොරතුරු බෙදා හදා ගැනීම සඳහා වෙනත් කළාප සමග තුවමාරු වෙනුවෙන් කටයුතු සැලසුයිම්.
3. පිවිතයේ වෙනස් අදියරවල සිටින කාන්තාවන්ට වෙනස් අවශ්‍යතා ඇති බව පිළිගැනීම් උදා : තරුණීයන්, දරුවන් ලබන වයසට එළැමින කාන්තාවන්, වියපත් කාන්තාවන් - ඒ අනුව තිශ්විත පිවිත අදියරට ගැලුපෙන පරිදි වැඩසටහන සකස් කළ යුතුයි
 - (ආ) පාසල් රදී සිටිමට හෝ (ඇ) මුළුනට දිගෙම රදී සිටිය නොහැකි නම් පවතින ජාල හාවිතා කරමින් තාක්ෂණික හා වාත්තිය අධ්‍යාපනය වෙත තැකැරු කරමිමට තරුණීයන් ඉලක්ක කිරීම.
 - සේවකයන් සාධාරණ වැටුප්ද ලබා දෙන ප්‍රජාපාදක ලමා සුරකුම් / ලමා සුරකුම් සම්පූර්ණ ආකාරී විමසා බැලීම්.
 - වැඩසටහන්ට සහභාගි වීමෙන් කාන්තාවන්ට කාලය සම්බන්ධයෙන් අමතර බරක් නොපැවත්වන බවට වගබලා ගැනීම, උදාහරණයක් ලෙස ලමා සුරකුම් සැපයීම.
 - වැඩිමහත් කාන්තාවන්ට අධ්‍යාපනික කුසලතා වර්ධන අවස්ථා කරා ප්‍රවේශය නොමැති සියල්ලන්ටම පුහුණුව කරා ප්‍රවේශ වය හැකි බවට වගබලා ගැනීම.
 - ආබාධ සහිත කාන්තාවන්ට මව්න්ද ඇතුළත් කර ගන්නා වැඩසටහන් අවශ්‍යය.

6. කාන්තාවන්ට හා ඔවුනට සහාය දක්වන පුරුෂයන්ට එක්ව මෙම ගැටළුවලට විසඳුම් සැපයීම සඳහා පාර්ශ්වකරුවන් සමග කටයුතු කිරීමට හැකිවන පරිදි ප්‍රජාව, සාමූහිකකරණය හා නායකත්වය ගොඩ නැංවීම

- කාන්තාවන්ට ‘ප්‍රතිලාභීන’ ලෙස සැලකීම නැවැත්වීමේ දේශපාලනික තීයෝජිතයන් ලෙස සලකා කාන්තාවන් වෙත ප්‍රවේශ වීම.
- කාන්තාවන්ට වැඩියෙන් සහභාගිත්ව අවස්ථා ලබයීම සඳහා රු ස්ථේම් වෙනුවෙන් ලමා පුරුෂකම් සාමූහික / සාමූහික කණ්ඩායම් සිලියල කිරීම.
- නායකත්වය ඇතුළත දිගුකාලීන තීරණවීම් වෙනුවෙන් අවස්ථා තීරණය කිරීම. තමන් වෙනුවෙන් තමන්ම අධ්‍යාවනයෙන් යොමු සඳහා කාන්තාවන්ගේ බාරිතා වර්ධනය කිරීම.
- තමන්ගේ අවශ්‍යක තීරණය කර ඒ අනුව ක්‍රියා කළ හැකි තත්ත්වයක කාන්තාවන් සිටින බව තහවුරු කිරීම සඳහා ප්‍රජා මට්ටමේ දේශපාලනයෙහි කාන්තාවන්ගේ නායකත්වයට සහාය වීම.
- ගැහ ඒකක වල ඉමය හා රැකබලා ගැනීමේ වගකීම් ස්ථිරපුරුෂ සමාජජාවය අනුව විහානය, සහ කාන්තාවන්ට එරෙහි ප්‍රවෘත්තියෙන් ප්‍රජා මට්ටමේ ක්‍රියාකාරකම තුළින් පුරුෂයන් සංවේදිකරණය.
- කාමිකරමාන්තය තුළ කාන්තාවන් සවිබල ගැනීම් අර්ථ දැක්වීමට සහාය වීම පිළිස්ස ප්‍රජාව හා බලවත් පාර්ශ්වකරුවන් විවිධ සමුළු මාරුගයෙන් මුණුගැසීම්.
- කාන්තාවන් වඩාත් ඇතුළත් කරගන්නා ආකාරයට ව්‍යුහයන් තුළ වෙනස්කම් ඇති කිරීම සඳහා දැනුවත් බව ඇති කර සහාය වීම උදෙසා ප්‍රාදේශීය ගොවීන්, පාගම්, කණ්ඩායම් හා සාමූහික සමග කටයුතු කිරීම.
- තීරණ සන්නිවේදන පුවමාරුව අවධාරණය කරන සමාජ ජාල හා සහායිත්වා සන්නිවේදන ක්‍රමවේදවල වැදගත්කම විමසා බැලීම්.
- සියලු ක්ෂේත්‍ර තුළ සාමූහිකකරණයට සහාය වීම.
 - ▶ ගෙවිලියන්ගේ 4 ආහාර නිෂ්පාදිකාවන්ගේ ජාතික සංගමයක් හෝ ව්‍යාපාරයක් සකස් කිරීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම සලකා බැලීම.
 - ▶ වැළැඳු ලබන කාමිකාර්මක ගුම්කයන්ගේ මෙන්ම අනියම් ගුම්කයන්ගේ වැඩිනිය සම්මිත පිහිටුවීම. ඔවුන් කෙරෙන අනුකම්පා සහගත හා නායකත්වය තුළද ඇතුළත් ස්ථිරපුරුෂ සමාජජාව සමාජතාව සහායතාව අරය කරන පක්ෂගාහී තොවන සම්නිවේද සහාය පැවිත්‍ර වීම.

7. පවතින යටිතල පහසුකම් හාවිතා කරමින් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල තාක්ෂණික පුහුණුවට හා වැඩිනිය පුහුණුවට නව පණක් ලබා දීමට සහාය වීම

- කාන්තාවන්ට ‘සුදුසු’ අධ්‍යාපනය සම්බන්ධයෙන් පවතින සම්මතයන් වෙනස් කිරීමට සහාය වීම.
- ‘තිරසාරව / තිරසාර කාමිකාර්මය හා ව්‍යවසායකන්ට පුහුණුව වෙනුවෙන් අධ්‍යාවනයෙහි යොදීම.
- අඩු අධ්‍යාපන මට්ටම හෝ අඩු සවලතා මට්ටම සහිත ගෙවිලියන් වෙනුවෙන් පුහුණු සැලසුම් කර පැපයීමට සහාය වීම, උදා : ‘ගොට් ක්ෂේත්‍ර පාසල ප්‍රවේශය’ යන සංක්ලේෂණය නව පණක් දීම.
- ලමා පුරුෂකම් පහසුකම්ද එම නව පණක් දීම ඇතුළත් බවට වගබලා ගැනීම.
- වැඩියෙන් උපදේශකවරියන් පුහුණු කිරීමට හා සේවය බැඳාව ගැනීම වෙනුවෙන් අධ්‍යාවනයෙහි යොදීම.

8. කාන්තාවන්ගේ පිටිත හා කාමිකාර්මක පිටෙන්පායන්හි තීරණ වීම කෙරෙහි බලපැලමක් අති කරන විවිධ ආකාරවල ප්‍රවෘත්තිව්‍ය අතර පවත්නා සබඳතාව හඳුනාගෙන වීමසා බලා විසඳුම් සැපයීම

- බුහුවිධ ආකාරයෙන් ප්‍රකාශයට පත් වන ප්‍රවෘත්තිව්‍ය (උදා : ඉඩම් අනිම කිරීම වැනි ව්‍යුහාත්මක ප්‍රවෘත්තිව්‍යේ සිට බුහුවිධ ආකාරයේ ගැහස්ථ ප්‍රවෘත්තිව්‍ය සහ කුරුලී, පුද්ධය හා ගැලුම හේතුවෙන් වන ප්‍රවෘත්තිව්‍ය) කාමිකාර්මක පිටෙන්පායන්හි තීරණ වීමට අවස්ථා හා අවශ්‍ය සියලුම ආකාරයේ සීම්පත් කරා ප්‍රවේශය මත බලපැළී ඇති කරන බව සියලුම පාර්ශ්වකරුවන් පිළිගත යුතුය.
- කාන්තා හා ලමා කටයුතු අමාත්‍යාංශය, සිවිල් සමාජය, ප්‍රාදේශීය රජයේ ආයතන, පොලිසිය, නීති ආධාර කොමිෂන් සහාව හා කාන්තා සංවර්ධන සංවිධාන, කාන්තාවන්ට එරෙහි ප්‍රවෘත්තිව්‍ය පිළිබඳව දැනුවත් කරන, එය ව්‍යාප්ති හා එයට විසඳුම් සපයන වැඩසටහන් තුළ ආයෝජනය කළ යුතුය.
- කාන්තාවන්, සාමය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳව එක්සත් ජාතින්ගේ ආරක්ෂක මණ්ඩල යොරුනා අංක 1325 යටතේ පැවතෙන පරිදි ගැවුම් වැළක්වීමේ හා විසඳුමේදී, සාම සාකච්ඡාව වලදී, සාමය ගොඩනැගීමේදී, සාමය පවත්වා ගැනීමේදී, මානුෂීය ප්‍රතිචාර වලදී හා පැයවාත් ගැවුම් ගොඩ නැගීමේදී කාන්තාවන් සහ තීරණ මෙම කරුවනාගේ තීරණකාරී සැලැසුමක් සම්මත කර ගැනීම.
- ක්ෂේද මූල්‍ය වැඩසටහන් සැපයීම යැං ඇගෙයීමට ලක් කිරීම.

8. ක්ෂේද මූල්‍ය වැඩසටහන් සමාලෝචනය කිරීම

- දැනුවත් තීරණ ගැනීමට හා විවිධ සැපයුම්කරුවන් / මූල්‍ය මෙන්ම මුළුන්ගේ සේවාවන් අතර වෙනස අවබෝධ කර ගැනීමට කාන්තාවන්ට උපදායක පින්තා වන වැඩසටහන් වලට සහාය වීම.
- මූල්‍ය සාක්ෂරතාව හා ව්‍යාපාර සංවර්ධන පුහුණු වැඩසටහන් සහිත ක්ෂේද මූල්‍ය වැඩසටහන් සියලුම කොමිෂන් කෙරෙන බවට වගබලා ගැනීම.

Mrs.K.H.Ranjanee & Daughter,
Hambantota District, Minnethiliya, Ambalantota Sri Lanka.
Photo: Pavithra Jovan de Mello/OxfamAUS

Back Cover Image: Matara, Sri Lanka
Photo: Sasha Set





OXFAM
Australia



oxfam.org.au
monash.edu/oxfam